

از ایل تا اتاوا

مؤلف:
دکتر مهدی قرخلو

انتشارات فرهنگ مانا

سرشناسه: قرخلو، مهدی، ۱۳۳۰ -

عنوان و نام پدیدآور: از ایل تا آناوا / مولف مهدی قرخلو؛ ویراستار محسن رجایی پناه.

مشخصات نشر: سی سخت: فرهنگ مانا، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۷-۵۱-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: قرخلو، مهدی، ۱۳۳۰ - سرگذشت‌نامه

موضوع: مدرسان -- ایران -- قرن ۱۴ - سرگذشت‌نامه

موضوع: ۲۰th century -- Biography -- College teachers -- Iran

موضوع: آموزش عاشایری -- ایران

موضوع: Iran -- Education

موضوع: قشقایی -- ایران

موضوع: Qashqa'i (Turkish people) -- Iran

موضوع: ایلات و عشایر -- ایران -- تاریخ

موضوع: Nomads -- Iran -- History

موضوع: مشاهیر -- ایران -- قرن ۱۴ - سرگذشت‌نامه

موضوع: ۲۰th century -- Biography -- Celebrities -- Iran

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ الف ۴۶

رده بندی دیوبنی: ۹۱۰/۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۴۵۳۰۰

از ایل تا آناوا

مؤلف: دکتر مهدی قرخلو

ویراستار: محسن رجایی پناه

طراح جلد و صفحه آر: آرش جلالی

شماره‌گان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

نشر: فرهنگ مانا

لیتوگرافی: ماورا

چاپ: زیتون سبز

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۷-۵۱-۶

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

همهی حقوق برای ناشر محفوظ است!

نشانی نشر: تهران، خیابان انقلاب، بین ویلا و حافظ، خیابان پور موسی، کوچه بامشاد، پلاک ۲، واحد ۱

کد پستی: ۱۵۹۹۶۱۷۷۱۱ تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۴۸۸۲۰-۲۱ دورنگار: ۸۸۹۳۲۶۵۲

تقدیم به:

روح بلند پدر و مادرم که برای تعلیم و تربیت من بسیار تلاش
کردند،
و به همسرم و فرزندانم که در مسیر طاقت فرسای تحصیلات
تمکیلی و مشغله کاری، از هر جهت یاری ام نمودند.

مهدی قرخلو

فهرست

فصل اول

خاستگاه نگارنده و ایل قشقاوی

۱۱	مقدمه
۱۳	خاستگاه نگارنده و ایل قشقاوی
۱۴	معرفی اجمالی ایل قشقاوی
۱۶	قلمرو کوچ
۱۷	خاستگاه و پیشینه قشقاوی‌ها
۱۹	طایفه‌های ایل قشقاوی
۲۰	اشاره به برخی از بزرگان ایل قشقاوی
۲۷	وطن دوستی و مرزبانی
۳۰	سایر ویژگی‌های مردم ایل قشقاوی

فصل دوم

دوران تحصیل، زندگی و کار

۳۷	دوران کودکی و نوجوانی
۴۲	حاطره‌ای دیگر
۴۹	تحصیل در دانشسرای عشایری
۵۱	آغاز تدریس در مدرسه عشایری
۵۶	ادامه تحصیل به صورت متفرقه همراه با تدریس
۵۸	تدریس در دانشسرای عشایری
۶۱	انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷
۶۱	ادامه تحصیل در دانشگاه اصفهان
۶۷	مقدمات اعزام به خارج و انتقال به وزارت علوم
۷۶	تحصیل و دوری از خانواده
۸۷	بازگشت به ایران بعد از اتمام دوره دکتری

فصل سوم سفرها

۹۳	سفر به شهر بوفالو در آمریکا
۹۶	سفر به کشور آفریقای جنوبی
۱۰۱	سفر به آلمان
۱۰۵	سفر به جزایر کارائیب در اقیانوس اطلس
۱۰۹	سفر به بالتیمور آمریکا
۱۱۳	سفر به هند

فصل چهارم حاطرات

۱۲۱	شکار حیوانات توسط قشقایی‌ها در کانادا
۱۲۷	عروسوی آقاخانی‌های پاکستانی در تورنتو
۱۳۰	در انتظار رهایی

فصل پنجم

شماری از چهره‌های موفق قشقایی

نگاهی کوتاه به زندگی و فعالیت تعدادی از چهره‌های موفق	
۱۳۷	و تلاشگر معاصر قشقایی
۱۳۹	محمد بهمن بیگی بنیانگذار آموزش عشایر ایران
۱۴۲	آغاز راه از نگاه بهمن بیگی
۱۴۳	بهمن بیگی برای چه کسانی کار خود را شروع کرد؟
۱۵۰	رمز موفقیت بهمن بیگی
۱۵۵	مهندس سهراب بهلولی قشقایی
۱۶۱	بیژن فرهنگ دره‌شوری
۱۶۳	محسن رجایی (قرخلو)
۱۶۶	محمد جاویدی
۱۶۸	زینب رستمی
۱۷۲	یادداشت آخر
۱۷۵	منابع و پی‌نوشت

فصل اول

خاستگاه نگارنده و ایل قشقایی

مقدّمه

امروزه علی‌رغم نقش فرآگیر و سرگرم کننده امکانات فضای مجازی و قابلیت انتقال سریع اطلاعات فردی، موضوعات داغ خبری و مطالب سرگرم کننده، هنوز کسانی هستند که ترجیح می‌دهند مکنونات قلبی، احساسات و هیجانات فردی و تجارت شخصی خود و حتی پدیده‌ها و وقایع طبیعی و تاریخی را در قالب کتاب به دیگران عرضه نمایند؛ زیرا ماندگاری کتاب و امکان مرور دوباره و بازیابی اطلاعات فراموش شده، از طریق کتاب سهل، امکان پذیر و لذت‌بخش است.

یکی از موضوعات جذاب برای اغلب افراد باسواند، به ویژه کسانی که دارای تجربه‌گران‌بها هستند و یا زندگی پر فراز و نشیب داشته‌اند، نگارش زندگی‌نامه خود یا اتوبیوگرافی است. به نظر می‌رسد چنین افراد دور اندیش با دو هدف دست به چنین اقدام می‌زنند: انتقال تجارت شخصی خود به دیگران و به جا گذاشتن اثربی از خود برای فرزندان یا نسل‌های بعد. ضمن این که برخی از این زندگی‌نامه‌ها به حدی آموزنده و حاوی پیام‌های مفید و اثر بخش است که آدمی را ساعت‌ها و ادار به اندیشیدن می‌کند، برخی دیگر چنان نازل و بی محتواست که حتی فرزندان و نوادگان صاحب اثر نیز رغبت و تمایلی برای بازخوانی آن ندارند.

این‌جانب به اقتضای شغل و تدریس طولانی مدت در دانشگاه‌های کشور و تألیف دها کتاب علمی و دانشگاهی، حرص و ولعی برای نوشتمن کتابی دیگر نداشتم و ندارم، اما چنان که خواهید خواند، دارای چنان زندگی پر فراز و فرود و پر دغدغه و غیر متعارف بودهام، که گمان می‌کنم نوشتن و عرضه آن به علاقه‌مندان

این قبیل مطالب، کار چندان غیرمفید نباشد. از طرفی، غالباً افراد موفق، به راست یا نادرست تصویری از زندگی خود ارائه می‌دهند که گیرایی و جذابیت خاص خود را دارد و چه بسا خواندن آن برای نسل جوان سبب ایجاد انگیزه و اتخاذ تصمیم منطقی و امیدوارکننده گردد.

ادعا ندارم یکی از این افراد موفق اینجانب هستم، اما مسیری را که در طول بیش از شش دهه زندگی طی کرده‌ام، حاوی نکات و پیام‌هایی است که گویی به عنوان یک وظیفه اخلاقی مرا وادار کرد تا شمه‌ای از این داستان دور و دراز را به رشتۀ تحریر در آورده و به علاقه‌مندان گرامی عرضه نمایم. از طرف دیگر، چون یکی از پرورش یافته‌گان مکتب زنده یاد استاد محمد بهمن بیگی، بنیانگذار تعلیمات عشایر ایران بودم و می‌دیدم که حاصل کار وی تربیت انسان‌هایی است که غالباً نوع دوست، وظیفه شناس، موفق و اهل علم و عمل هستند، تصمیم گرفتم علاوه بر شرح زندگی خودم، تنی چند از چهره‌های موفق قشقاوی را نیز نه از منظر مقایسه با جناب بهمن بیگی، بلکه به لحاظ توفیقات و افتخاراتی که داشته‌اند، به مخاطبان گرامی معزّف نمایم. باشد که این اثر، دست کم برای فرزندان خود ما منشاء تحرّک و سبب انگیزه بیشتر برای تلاش مستمر و ثمر بخش گردد.

مهری قرخلو